

Suncokret

List "Suncokret" Saveza za cerebralnu i dečiju paralizu Vojvodine

jul 2013. broj 17

ZLATNI GLAS 2013 Apatin

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku

Pokrajinski sekretarijat za socijalnu
politiku i demografiju

ISSN 1452-7855

УРЕДБУ О ЕНЕРГЕТСКИ ЗАШТИЋЕНОМ КУПЦУ

Обавештавамо вас да је Влада Републике Србије донела Уредбу о енергетски заштићеном купцу („Сл. гласник РС“ 27/2013) која је ступила на снагу 23.03.2013. године, а примењује се од 01.04.2013. године. Овом Уредбом ближе се прописују критеријуми, начин заштите, услови, рокови и поступак за утврђивање статуса енергетски заштићеног купца, извор и начин обезбеђивања средстава за испоруку одређених количина електричне енергије и природног гаса, под посебним условима и начин вођења евиденције енергетски заштићених купаца.

На основу ове Уредбе енергетски заштићен купац је домаћинство (појединац или породица) које живи у једној стамбеној јединици са једним мерним местом на коме се мери потрошња електричне енергије или природног гаса.

Критеријуми за стицање статуса енергетски заштићеног купца су:

1) укупан месечни приход домаћинства

- до 12.900,00 динара за домаћинство са једним чланом
- до 18.786,00 динара за домаћинство са два и три члана
- до 24.672,00 динара за домаћинство са четири и пет чланова - до 30.558,00

динара за домаћинство са шест и више чланова.

2) број чланова домаћинства
3) имовно стање.

Поступак за остваривање статуса енергетски заштићеног купца покреће се подношењем захтева надлежном органу јединице локалне самоуправе и доставом следеће документације:

1. Доказ о броју чланова домаћинства са именима и презименима и ЈМБГ (извод из матичне књиге рођених и венчаних, оверена изјава два сведока)
2. Доказ о укупним месечним примањима и приходима чланова домаћинства (чек од пензије, уверење надлежног органа, односно послодавца, за децу старију од 15 година да су на редовном школовању, за незапослене уверење НСЗ)
3. Доказ службе за катастар непокретности из места пребивалишта и места рођења о поседовању непокретности и приходима од непокретности
4. Уверење пореске управе да ли поседује имовину која подлеже опорезивању

5. Доказ о закупу стана/ куће уколико се рачун не води на лице које подноси захтев
6. Последњи рачун за електричну енергију/природни гас на адреси становања.

Корисници права на новчану социјалну помоћ и дечији додатак, који су то право остварили по прописима којима се уређује социјална заштита, стичу статус енергетски заштићеног купца без подношења захтева, а на основу података којима располаже Министарство рада, запошљавања и социјалне политике.

Издато уверење о стицању статуса енергетски заштићеног купца важи до краја календарске године, и након тога потребно је поново поднети захтев.

Стручни сарадник Савеза за ЦДП
Србије
Ивана Сретеновић

SUNOKRET
List Saveza za cerebralnu i dečije paralize Vojvodine broj 17, decembar 2013.
prvi broj je štampan juna 2007.

Izdavač: Savez za cerebralnu i dečiju paralizu Vojvodine, ul. Bulevar oslobođenja 6-8, Novi Sad

Urednik: Željko Kanurić
Pomoćnik urednika: Slavko Milas
Redakcija: Eva Blaško Mihalik, Željko Kanurić, Slavko Milas i Julijana Kočić

Redakcija: SUNCOKRET, Željko Kanurić, ul. Matije Gupca br. 68 Sombor 25000
e-mail: kzsuncokret@sbb.rs
RUKOPISI, FOTOGRAFIJE I DRUGI PRILOZI NE VRAĆAJU SE!

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske Novi Sad
Suncokret/ glavni i odgovorni urednik. -god. 3 br. 5 (jul 2009); - "Suncokret" Savez invalida za cerebralnu i dečju paralizu Vojvodine, (Bulevar oslobođenja 6 - 8, Novi Sad); -Ruske Slovo (Maršala Tita 66, Ruski Krstur); -30cm; 700 kom
tromesečno
ISSN 1452-7855
COBISS.SR-ID220062983

3 SRBIJA PONVALJENA NA SKUPU O INKLUZIJU U NJUJORKU	4 intrvju NIŠTA O NAMA BEZ NAS	5 ISKORISTIMO SVOJE POTENCIJALE
6 ТРИБИНЕ „БУДИ МИ ПРИЈАТЕЉ – ХОЋУ И ЈА ДА СЕ РАЗУМЕМ“	8 fotoreportaža ZLATNI GLAS 2013. APATIN	10 KUHNJSKE ČAROLIJE
11 intervju ŽIVOT JE LEP	13 Vesti iz udruženja 15 za pogledati NEDODIRLJIVI	16 poezija TOMISLAV GOVEDARICA

SRBIJA POHVALJENA NA SKUPU O INKLUZIJI U NJUJORKU

NJUJORK- Ministar prosvete Žarko Obradović, koji učestvuje na sastanku Izvršnog odbora UNICEF-a u Njujorku, gde je glavna tema inkluzivno obrazovanje za decu sa smetnjama u razvoju i posebnim potrebama, izjavio je da na tom skupu odati priznanje Srbiji za rezultate postignute u oblasti inkluzije.

On je u izjavi dopisniku Tanjuga istakao da su učesnici sastanka odali priznanje Srbiji za rezultate u poslednjih nekoliko godina u uključenju dece sa posebnim potrebama u redovni obrazovni sistem.

“Postavili smo zakonski okvir, edukovali nastavnike i postavili primere dobre prakse i tako pokazali da je to deo redovnog sistema”, rekao je Obradović. Ministar prosvete je dodao da će tema inkluzije biti i na dnevnom redu Generalne skupštine UN, što govori koliko je ona značajna i u svetskim okvirima u oblasti obrazovanja. “Za nas je značajno što smo pokazali da možemo, sa slabim ekonomskim mogućnostima, da uz dobar zakonodavni okvir i edukaciju nastavnika, izađemo u susret toj deci i mi ćemo nastaviti sa inkluzijom”, naglasio je ministar Obradović. On je u obraćanju učesnicima skupa, u govoru pod nazivom “Inkluzivno obrazovanje u Srbiji – učenje iz različitosti”, ukazao da je proces tog obrazovanja počeo pre 10

godina kroz ministarstva Mari Pjer Poarje.

prosvete, međunarodnih i nevladinih organizacija. Obradović je kazao da, međutim, do pre samo nekoliko godina skoro sva deca sa smetnjama u razvoju i invaliditetom upućivana u škole za specijalno obrazovanje ili u rezidencijalne ustanove socijalne zaštite bez mogućnosti ostvarivanja prava na obrazovanje, ili su jednostavno ostajala kod kuće.

Zakonom iz septembra 2009. godine uvedeno je pravilo da nova politika upisa u školu bude безусловna i inkluzivna. “Danas mnogo više dece sa smetnjama u razvoju uči zajedno sa svojim vršnjacima, sklapa prijateljstva, jača samopoštovanje i ima osećanje pripadnosti zajednici”, rekao je Obradović na skupu u UN, i zaključio da je inkluzivno obrazovanje investicija u sadašnjost i u budućnost.

Na sastanku je upućen poziv vladama i donatorskim zajednicama da pruže hitnu podršku politici koja ostvaruje prava svakog deteta na kvalitetno obrazovanje.

Skupu u Njujorku su prisustvovali, između ostalih, predsednik Izvršnog odbora UNICEF-a Jarmo Vinanen, izvršni direktor Entoni Lejk i regionalna direktorka za Centralnu i istočnu Evropu i Zajednicu nezavisnih država

“Sva deca imaju pravo na kvalitetno inkluzivno obrazovanje. Ali, aktuelne politike, sa zajedničkim karakteristikama u mnogim zemljama, znače da su deca sa smetnjama u razvoju i invaliditetom često sakrivena iza zatvorenih vrata”, rekla je Mari Pjer Poarje.

Ona je navela i da ta deca “trpe stigmatu umesto da otkrivaju svoje talente”. “Izostavljena su iz matičnih knjiga rođenih i postala su nevidljiva. Čak i kad imaju pristup obrazovanju, isključena su iz redovnih škola, ili, često, izolovana u specijalnim školama daleko od svojih porodica i zajednica”, zaključila je direktorka UNICEF za Centralnu i istočnu Evropu i Zajednicu nezavisnih država.

Na skupu je predstavljen i dokument UNICEF “Pravo dece sa smetnjama u razvoju i invaliditetom na obrazovanje” u kome se detaljno govori o tome kako inkluzivno obrazovanje promoviše toleranciju i ravnopravno učešće u društvu.

U Svetskom izveštaju o invaliditetu iz 2011. godine procenjeno je da deca sa smetnjama u razvoju i invaliditetom čine 5,1 odsto stanovništva, što je oko 93 miliona dece u svetu i oko pet miliona u Centralnoj i Istočnoj Evropi i Istočnoj Aziji.

Izvor: Tanjug

NIŠTA O NAMA BEZ NAS

Gospodin Ivan Zarić, dobitnik brojnih priznanja za svoj društveni rad, predsednik Društva cerebralne i dečije paralize Kikinda i sekretar Pokrajinskog Saveza za cerebralnu i dečiju paralizu Vojvodine rado se odazvao pozivu na razgovor za naš časopis „Suncokret“.

Recite nam nešto o sebi i kako ste počeli raditi u Društvu cerebralne i dečije paralize Kikinda?

društveno priznanje?

Rođen sam u Kikindi 15.08.1949. godine, gde sam završio osnovnu i srednju školu. Svoj radni staž započeo sam kao metalurški inženjer u Livnici „Kikinda“, a nastavio ga posle završenog ekonomskog fakulteta u Subotici u TRO „Angropromet“ gde sam postavljen na mesto direktora poljoopreme i rezervnih delova. Tu negde mi se rodio i sin Stevan, a pre toga ćerka Gordana. Kod Stevana su se pojavili problemi sa bubrezima, te mi je odmah predočeno na Institutu za majku i dete da se pripremam za davanje bubrega sinu, jer je situacija bila takva da drugog rešenja nije bilo. Uključili smo se tada u već postojeću Organizaciju Dijaliziranih i Transplantiranih, gde smo i danas aktivni. Godine 1993. dao sam sinu bubreg i do sada je sa tim sve dobro.

Sticajem okolnosti sredinom 90-ih godina meni kao direktoru firme su se obratili momci oboleli od cerebralne paralize, sa željom, da organizuju šahovski turnir u Kikindi za svoje drugare iz drugih gradova Vojvodine, kod

kojih su oni već boravili, pa su hteli da im uzvrate gostoprimstvo. Nakon toga, videvši da osobe sa invaliditetom nema ko da vodi 1997. godine smo se organizovali i osnovali Društvo za CDP Kikinda. I dan danas radimo i održavamo organizaciju i pomažemo našim članovima u svemu što im je potrebno.

Da li ste za višegodnji rad u Društvu CDP Kikinda i u Pokrajinskom Savezu za CDP Vojvodine „SUNCOKRET“ dobili neko

društveno priznanje?

Da, od lokalne samouprave u Kikindi nagrađivan sam i pohvaljivan za svoj rad, a najveće priznanje i nagrada mi je drugi mandat predsednika saveza OSI Kikinda na kojoj su me birali moji drugovi, to jest predsednici svih organizacija OSI kikindske opštine.

Kakve su danas mogućnosti osoba sa invaliditetom u Kikindi u vezi školovanja, zapošljavanja i druge afirmisanosti u društvu?

Puno su bolje nego pre desetak godina. Trudićemo se da bude i mnogo bolje.

Ima li u Kikindi lica dečije i cerebralne paralize da su zasnovali bračnu zajednicu?

Da, i to više njih, a neki od njih su: Gordana Bakovljević, Gordana Ivaniš, Milena Pavlović i mnogi drugi, i na sreću sve ove osobe imaju decu, koje nemaju problema sa Cerebralnom paralizom.

Da li u Kikindi za OSI postoji Servis personalne asistencije?

Da, postoji „Naša kuća“ koja brine o osobama sa teškim invaliditetom.

Znamo da je vreme besparice, koliko će to uticati na rad Društva CDP Kikinda i hoće li te posledice uticati na smanjene dosadašnjih aktivnosti?

Svakako da će to uticati na rad društva! I do sada smo teško radili, i uspevali organizovati aktivnosti za naše članove, kao što su: radionice, tribine, proslave jubileja, književne večeri i drugo. Nadamo se da će uz naš trud i maksimalno angažovanje aktivista našeg udruženja i naše članstvo imati sve aktivnosti, koje su imali i do sada.

Ima li nekih ideja da se ta finansijska situacija popravi na Opštinskom, Pokrajinskom, i Republičkom nivou u saradnji sa društvenim institucijama?

Ima ideja, pišemo programe i projekte, ali ono što ne dobijemo po tim programima i projektima, trudimo se da od naših sponzora, humanitarnih i privrednih organizacija obezbedimo sve ono najneophodnije za naše članove. Pre svega mislimo na: lekove i pomagala preko fonda solidarnosti opštine Kikinda, gde sam ja i član, zatim odeću i obuću preko „ADRE“ i drugih humanitarnih organizacija, kao i hrane preko privrednih organizacija.

Vaša poruka za osobe sa invaliditetom i Udruženja cerebralne i dečije paralize?

Moramo se boriti za egzistenciju nas i naših članova, i držati se devize „Ništa o nama bez nas“. Pozdrav svim članovima dečije i cerebralne paralize.

Željko Kanurić

ИСКОРИСТИМО СВОЈЕ ПОТЕНЦИЈАЛЕ

или Ник Вујучић у Србији

Срећна сам! Мислим да сам пронашла свој пут. Мало по мало, кроз писање разних чланака, снимање својих првих видео трагова, схватила сам да моја написана и снимљена дела дају праву слику о мени, а показало се да могу и инспирисати друге. У мојој глави је дуго тињала жеља да направим нешто како би особе са инвалидитетом и њихове породице мотивисала за идући дан. Својом трибином *Не дозволи да ти колика буду препрека за снове* кренула сам у реализацију идеје. Својим отежаним говором, уз презентацију, врло успешно држим трибине на којима причам своје богато животно искуство. Није лако причати о свом животу, падовима, успонима и свему редом, али увидела сам да моја лична прича може да служи некоме као подстрек за даље. Од малена путујем, отац ме је свуда водио и имала сам прилику да срећем многе особе са инвалидитетом које би мотивисале мене и уливале ми наду и вољу за животом.

Присутствовала сам на многим другим трибинама, на трибинама психолога и драгог пријатеља Душана Бурсаћа, који нам је неколико пута причао о Нику Вујучићу, великом говорнику. Често смо заједно гледали снимке Никових говора и одломака из живота. Ја сам била одушевљена његовим позитивним мислима и ведрином. Нисам ни помишљала да ћу и ја једнога дана стати пред људе и мотивисати их својим искуством.

Почела сам серију својих трибина по градовима Војводине, чула прве аплаузе, коментаре и, надам се улила трачак наде својим слушаоцима. Долазак Ника Вујучића у Србију је изазвао велико интересовање и медијску пропраћеност. Сви причају о дивном и ведром човеку, његовом животу, његовим говорима. Указала ми се прилика да га слушам уживо два пута за један дан. У пуној сали школе за основно и средње образовање *Милан Петровић*, Ник је причао деци,

родитељима и наставницима. Са пажњом сам гледала и слушала његово излагање. Смејала сам се кад у току говора убаци шалу или по коју реч на српском језику који тек учи. Највеће изненађење за мене је било кад сам чула да Ник на својим трибинама мотивише људе на сличан начин као и ја, са врло сличним порукама и речима. Исто тако ми је драго што су наше породице део наших трибина на којима управо показујемо битну улогу и подршку породице у животу особа са инвалидитетом. Ник је то вече напунио велику дворану новосадског Спенса. Била сам једна од неколико хиљада људи. Сви смо се дивили том човеку, његовом хумору и излагању. Кроз главу ми је пролазило како је то снажан човек, јер знам колико треба воље, храбрости и снаге да постигне уобичајене, свакодневне ствари. Мислим да нам је свима дао животну лекцију како бити срећан упркос разним препрекама. Хајде да се запитамо како је то живети без удова. Не можеш ни да махнеш, ни да се рукујеш, ни да обришеш нос и сузе на лицу, и још да не набрајам најосновније ствари за које користимо наше руке и ноге. А Ник је невероватно срећан и без удова. Размишљала сам да ли људи који су слушали Ника разумеју ту животну тежину коју он

носи лако са хумором у жељи да другима пружи наду за неодустајања од борбе. Ипак, читала сам и видела других негативних коментара. Само могу да кажем да покушамо да на тренутак замислимо себе на његовом месту. Да ли би били спремни да своју интиму и живот изнесемо пред милионским аудиторијумом? Да ли *добра бизнис* може да замени било коју врсту инвалидитета? Сви имамо своју *тешку причу*, свима нам пријају у одређеним моментима речи охрабрења.

Гледајмо једни друге, учимо и радујмо се туђим успесима. Ако желимо и ако смо довољно јаки, свако од нас може да буде запамћен. Лично не видим себе како пуним велике дворане и говорим пред толиким бројем публике, попут Ника. Мени је довољно да после мојих трибина, филмова и текстова видим неколико осмеха и срећних погледа присутне публике. Храбро идем својим путем који води до мојих остварених снова и циљева!

Јелена Радовић

ТРИБИНЕ „БУДИ МИ ПРИЈАТЕЉ – ХОЋУ И ЈА ДА СЕ РАЗУМЕМ“

У склопу редовних програмских активности Савеза за ДЦП Војводине „СУНЦОКРЕТ“ одржавају се трибине под називом „БУДИ МИ ПРИЈАТЕЉ –ХОЋУ И ЈА ДА СЕ РАЗУМЕМ“

6

Није било лако, после низа серија успешно одржаних трибина «НЕ ДОЗВОЛИ ДА ТИ КОЛИЦА БУДУ ПРЕПРЕКА ЗА СНОВЕ», осмислити нову трибину, која ће бити другачија и успети да свим слушаоцима на добар начин испуни дан и подстакне на позитивно размишљање.

У склопу Савеза за ДЦП „СУНЦОКРЕТ“ кренула сам са реализацијом трибина под називом „ХОЋУ И ЈА ДА СЕ РАЗУМЕМ – БУДИ МИ ПРИЈАТЕЉ“ по свим градовима Војводине. Кроз ову трибину покушавам да укажем на препреке са којима се суочавамо сви ми који комуницирамо на отежани начин. Осећамо ли се као у некој страни држави, без знања језика и превода, а имамо потре-

бу за свакодневним активности-ма, школом, послом, продавницом, пријатељством и слично? Износим своја свакодневна искуства, која су везана за комуницирање. Мој говор је доста отежан, не разумеју ме баш сви, често чујем питање: «А шта је она то рекла?» На мојим трибинама причамо о свим овим проблемима, својим и туђим осећањима. Износим колико је за мене као и за друге особе које имају отежан говор, значајна писана комуникација, Интернет, текстови које пишемо, Интернет, текстови које пишемо, чланци, смс поруке.. Овакви видови комуникације ми пружају широке могућности, износим своје мисли, идеје, обављам послове, пружам савете. Људи су ме прихватили и ство-

рили су праву слику о мени. Публика која слуша и учествује на мојим трибинама, чује мој говор. Пружам им могућност да преко видео бима у позадини читају моје излагање у случају да ме неко не разуме. Али се убрзо после неколико мојих изговорених речи пажљиви слушаоци навикну на мој глас. Превод је редак случај, иако ми понекад пружа велике могућности и осећај сигурности да ме сви разумеју. Поред мене током трибине други главни саговорник понекад је Душан Бурсаћ, психолог из Апатина који говори на тему, комуникације и терминологије у свету особа са инвалидитетом. Оно што трибине «ХОЋУ И ЈА ДА СЕ РАЗУМЕМ – БУДИ

МИ ПРИЈАТЕЉ» чини посебним је подсећање на право пријатељство, које све више губи значај у нашим животима. Такође желимо да младима без инвалидитета пружимо руку, упознамо их са основним баријерама које прате живот особа са инвалидитетом и причамо им о тражењу физичке подршке, како и на који начин најбоље пружити особи са инвалидитетом одређену врсту помоћи. Колико нам свима значе давно заборављене вредности, искрени савети, лепе речи и оно кратко питање: «Како си?» Трибине «ХОЋУ И ЈА ДА СЕ РАЗУМЕМ – БУДИ МИ ПРИЈАТЕЉ» одржане су до сада у Сомбору, Сремској Митровици и Апатину. На основу урађених писаних анкета и личних разговора који су вођени након трибина,

дошли смо до информација и предлога да се убудуће разговара на оваквим трибинама: о укључивању ОСИ са отеженим говором у све животне токове без страха. Пријатељство је најбитније међу свима нама! Трибине су проширила видике у контакту са лицима отежаног говора и разбиле предрасуде код младих.

Кад се добро слуша лице са отежаним говором може се добро разумети.

Предлажем, да се ове трибине забележе видео записима који би остали у удружењима прослеђују члановима који због тежине инвалидитета нису у могућности да присуствују. Мој лични утисак је да слика о особама са инвалидитетом може да добије ведре боје, ако ми сами наше препреке прихватимо као изазов!

Више информација на: sunce.radovic@gmail.com или facebook profile pravna radionesa sunce.

Јелена Радовић

О ОЧИМА

Очи су прецизнији сведоци од ушију.

Хераклит, грчки филозоф
(540–470 п. н. е.)

Око је сликар, уво је певач.

Ралф Валдо Емерсон,
амерички песник (1803 – 1882)

Понекад није довољно видети треба се знати сетити очима.

Мирослав Антић,
наш песник (1932 – 1986)

О МОСТОВИМА

Не руши све мостове јер можда ћеш се вратити.

Иво Андрић,
наш писац (1892–1975)

Ко не плати на мосту, платиће на ћуприји.
наша народна изрека

Људи граде превише зидова а премало мостова.

Исак Њутин,
енглески научник (1642–1727)

Политичари су свуда исти: обећавају да ће изградити мост и тамо где река не протиче.

Никита Хрушчов,
некадашњи председник СССР-а

О КЊИГАМА

Соба без књиге је исто што и тело без душе.

Цицерон,
римски писац и филозоф
(106–43 п. н. е.)

Забрањену књигу људи више траже и више читају него не забрањену.

Вук Стефановић Караџић,
(1787–1864)

Са књигама је као и с људима. Мали број књига игра велику улогу, док се остале изгубе у мноштву.

Франсоа Мари Аруе Волтер,
француски писац и филозоф
(1694–1778)

ZLATN

NI GLAS 2013

Apatin

LIMUN OBLANDE

Sastojci:

4 kore oblanci
4 žumanceta
250g margarina
1 limun
150 g šećera u prahu
100 g kristal šećera

Priprema:

Žumanca mutiti sa šećerom. Staviti sud na paru i skuvati krem. Dodati sok od jednog limuna i i sitno narendanu koricu limuna. Promešati i kad je krem dovoljno gust, skloniti posudu sa vatre i ostaviti da se krem dobro ohladi. Penasto umutiti margarin sa prah šećerom i dodati već ohlađeni krem. Filovati oblance i ostaviti da se stegnu.

PRINCES KROFNE

Sastojci:

120g margarina
120g brašna
12 supenih kašika vode
4 jajeta

Priprema:

Margarin razmutiti u vodi i ostaviti da provri. Dodavati postepeno brašno da se sjedini. Kada se ohladi dodavati jedno po jedno celo jaje uz stalno mešanje mikserom. Od dobijenog testa vaditi kašičicom ili špricom za torte mole krofnice i redati u podmazan pleh sa razmakom, pošto će narasti. Rerna mora biti zagrejana i u početku se ne sme otvarati. Fil: Umutiti žumanca, šećer i brašno i tu masu skuvati u 700g mleka u koje se doda vanilin šećer. Svaku krofnu seći na pola i puniti ovim filom. Odozgo posuti prah šećerom ili rastopljenom čokoladom ili karamelom

ČOKOLADNI ROLAT

Sastojci:

Za biskvit:

6 jaja
6 kašika šećera
3,5 kašike brašna
1,5 kašika kakaoa

Za fil:

250g margarina
100g šećera u prahu
100g bele čokolade
2 jajeta
100g kristal šećera

Za glazuru:

150 g čokolade
4,5 kašike ulja

Priprema:

Umutiti sneg od belanaca, dodati šećer, jedno po jedno žumance i dobro izmiksati. Brašno prosejati sa kakaom pa umešati pažljivo varjačom u smesu od jaja i šećera. Sipati u pleh od rerne obložen papirom za pečenje pa peći na 180 stepeni. Pečen biskvit istresti na vlažnu kuhinjsku krpu i urolati. Za fil umutiti jaja sa kristal šećerom. Tu činiju staviti u posudu sa kipućom vodom pa skuvati fil na pari. Ostaviti da se onladi. Izraditi margarin sa šećerom u prahu, dodati rastopljenu belu čokoladu, dobro izmiksati pa dodati smesu od jaja i šećera i još malo sve umutiti. Ohlađen biskvit premazati pripremljenim filom i ponovo uviti. Ostaviti u frižideru da se dobro rashladi pa ga preliti alazurom (istopiti čokoladu sa uljem)

ŽIVOT JE LEP

Julijanu Kočiš iz Sombora, članicu „Društva cerebralne i dečije paralize“, članicu “Centra za samostalni život osoba sa invaliditetom Sombor”, i članicu NVO “Ženska alternativa” zamolili smo za intervju, jer svojom životnom upornošću daje dobar primer da se i u invalidskim kolicima može voditi aktivan, društveni život.

Julijana čega se rado sećaš iz svog detinjstva? fudbal, redovno sam bila golman.

Na vreme dok smo živeli na selu. Sećam se mojih drugarica i drugova koji su me svuda vodili gde su se i oni išli igrati. Uvek su želeli da igram sa njima U to vreme nisi imala mogućnosti ni za redovnu, ni za specijalnu školu? Nisam imala nikakve mogućnosti za

školovanje. Još i danas mi je žao zbog toga.

Kako ti je uspeo da naučiš čitati i pisati na mađarskom i srpskom jeziku?

Uz pomoć moje mame, koja je u tome bila uporna, naučila sam čitati i pisati na mađarskom, srpskom i nemačkom jeziku.

Kasnije tokom života si naučila i nekoliko drugih jezika?

Posle sam išla na časove nemačkog jezika da naučim pravilno gramatiku. Volela sam puno čitati i uz pomoć mnogih knjiga i više vrsta rečnika dopunila sam svoje znanje. Pomogle su mi puno ukrštene reči koje sam volela da rešavam.

Na umetničkim radionicama Društva za CDP Sombor, Centra za samostalni život osoba sa invaliditetom Sombor i nekih drugih organizacija, pokazala si da si spretna u raznim slikarskim tehnikama. Kako to sve postižeš?

Prvi moj pokušaj je bio slikanje na svili sa četkicom u ustima. Kasnije sam u raznim radionicama slikala na platnu, staklu i grnčariji. Isprobala sam i neke druge tehnike. Sada i kod kuće sve to radim sa velikim zadovoljstvom uz pomoć moje personalne asistentkinje.

Veruješ li da nema ništa lepše nego kad radiš ono što voliš?

Verujem! Najveće mi je zadovoljstvo kada mogu da radim nešto korisno.

Najvažnije je skloniti sve barijere i u glavama i na putevima.

Da li si bila korisnik personalne asistencije u okviru Centra za samostalni život osoba sa invaliditetom u Somboru koji postoji sedam godina?

Nisam od početka mogla biti korisnik. Od pre 6 godina imam personalnog asistenta. Neophodno mi je, jer uz pomoć druge osobe mogu biti aktivnija u životu.

Imaš li dovoljno prijatelja i koliko ti oni pomognu u životu?

Pravih prijatelja nemam puno, ali imam dovoljno. Pomažu mi u svemu što mi je potrebno, u poslovima i u razonodi.

Postoji li u tvom životu još nešto što bi volela postići?

Čak i ovom starom glavom volela bih još mnogo da učim, da dobijem školsku Diplomnu, time bih pokazala moje znanje. Želela bih da putujem po celom svetu!

Za kraj ovog razgovora imaš li neku poruku za osobe sa invaliditetom?

Nikad se ne smemo predati ! Moj životni moto je: **Život je lep!**

Željko Kanurić

Kada doprinosim pravim vrednostima života.

Voliš da se družiš sa životinjama, uvek imaš psa ili mačku uz sebe?

Obožavam moga psa Macka! Veoma smo vezani, on oseti svaku moju radost i tugu.

Julijana, članica si grupe „Ženska alternativa“ u Somboru. Šta je cilj vaše grupe?

Naša organizacija se isprofilisala kao jedna od najaktivnijih i najznačajnijih ženskih organizacija u Vojvodini. Jedina je organizacija koja aktivno motiviše žene i devojke, promoviše kulturu nenasilja i rodne ravnopravnosti u okviru Zapadnobačkog okruga. Postoji SOS telefon sa pratećim Save-tovalištem za psihološku, pravnu i zdravstvenu pomoć.

Čime se još zanimaš?

Ponekad napišem članak u novinama „Suncokret“ i u novinama na mađarskom jeziku. Redovno posećujem izložbe, koncerte, pozorišne predstave i druge manifestacije.

Mogu li pasivne osobe u invalidskim kolicima sebe sputati više od drugih prepreka u okruženju?

Pasivne osobe same sebi ugrožavaju život. Ne volim da budem u okruženju sa takvim osobama.

Da li je život OSI danas bolji za razliku od pre trideset godina?

Danas nam je omogućen puno bolji život. Imamo pravo na obrazovanje. Možemo uticati na socijalni i politički život.

Šta bi naša društvena zajednica mogla još učiniti da bi nam život bio kvalitetniji?

Moglo bi se još puno toga poboljšati.

ПРЕДАВАЊА У БЕЛОМ ДВОРУ

„ОНАЈ КО ЗНА ЗБОГ ЧЕГА ЖИВИ, НИЈЕ МУ ТЕШКО ДА ЖИВИ“

Фридрих Ниче

Пуна три месеца чланови удружења са последицом церебралне и дечије парализе „СУНЦЕ“, из Новог Сада, сваке среде путују у Београд на Краљевски Двор, као учеснице пројекта који се ту реализује. У оквиру Фондације престолонаследника Александра II за образовање, под називом: „УКЉУЧИ СЕ“ у циљу савладавања личних и професио-

налних вештина прилагођених особама са инвалидитетом, групу око 40-так ОСИ предводи сјајан тренер господин Драган Војводић. Кроз његова предавања стичу се разна сазнања и вештине из области мотивације, рада на себи, комуникације са другима, вођење разговора за посао...

Доста времена проводим размишљајући о предавањима и порукама тренера. После предавања, урезају ми се поруке и реченице које имају своју дубоку тежину и смисао. Као изграђена и формирана личност имам своје ставове и уверења, али кроз ову едукацију трудим се да радим још боље на свом личном и професионалном плану.

Издвојила бих неке од поучних реченице, које су нама у нашем „ПРЕДСЕДНИЧКОМ КЛУБУ“ добро познате:

„Када се осећам лоше свет ми изгледа лоше.“

„Одговорност нас чини човеком.“

„Оно што је лако то може свако, а што може свако то није за мене.“

„Кад имамо циљ лакше подносимо патњу,“

„Свет припада ономе ко му се наметне.“

„Ако се човек заиста бави проблемом пронаћиће решење.“

Желела бих да ова своја исуства са ових едукације, пренесем другима кроз своје радионице, трибине или текстове. Верујем да нас оваква, позитивна мишљења чине јачим!

Јелена Радовић

ВЕСТИ Сомбор

ОСМИ МАРТ

Друштво церебралне и дечије парализе Сомбор је 12. 03. 2013. својим женским чланицама приредило пригодно дружење поводом Осмог марта дана жена. Наравно, да све буде како треба, присутни су били и мушкарци. Како се нисмо видели неколико зимских месеци пријало нам је да се окупимо и дружимо уз разговор и богату вечеру у Плавој сали Герентолошког центра у Сомбору. Председник Друштва ЦДП Сомбор Драган Зечевић је дамама уручио симболичне поклоне.

Изненађење вечери била је велика рођен-данска торта, са ватрометом, за чланицу Ју-лијану Кочиш. Срећној слављеници помогли смо да „почисти“ укусну тарту са стола.

Ж. Канурић

ВЕСТИ Кикинда

PROSLAVA OSMOG MARTA DRUŠTVA ZA CDP KIKINDA

Proslavu smo organizovali 16.03.2013. u ugostiteljskom objektu "ŠARAN" u Kikindi, gde su uklonjene barijere kako na ulazu u objekat tako i u salama objekta, tako da su se naši članovi kao i gosti mogli nesmetano kretati po čitavom restoranu.

Posle pozdravnog govora predsednika društva i sekretara društva uručili smo svim prisutnim damama po cvet i kalendare. Poslužen je ručak, i posle ručka uz kolače i piće pevalo se uz "ZIZI" bend do kraja druženja.

Na proslavi je bilo ukupno 109 prisutnih, što naših članova sa pratiocima i gosti. Svi prisutni su dobili po jedne pantalone i majicu, dar našeg sponzora humanitarne organizacije "ADRA".

Gosti su nam bili i društvo distrofičara, društvo amputiranih i sportsko društvo, svi iz Kikinde. Proslava je trajala od 10 do 16 časova.

SEKRETAR DRUŠTVA
Stevan Zarić

ZLATNI GLAS 2013

Pokrajinski Savez Vojvodine za CDP „SUNCOKRET“ i Društvo CDP Apatin organizovali su 22.06.2013. u poznatom restoranu „Šaran“, nadomak Dunava, tradicionalno takmičenje u pevanju pevača amatera osoba sa invaliditetom.

Učesnike i goste je, u ime organizatora i domaćina, srdačno pozdravila Marija Bogić, predsednica Društva CDP Apatin.

U ovogodišnjem „Zlatnom glasu“, u prepunom restoranu „Šaran“ nastupili su dobro raspoloženi pevači iz skoro svih pokrajinskih udruženja cerebralne i dečije paralize. Brojna publika je zaista uživala u pesmama narodne, zabavne i starogradske muzike. Voditelj programa je bio Željko Lazović.

Po odluci tročlanog žirija: Mišo Blizanac, Aleksandar Kostić, i Milovan Lazović za najboljeg pevača „Zlatni glas“ 2013 u Apatinu, proglašen je stariji gospodin Zvonko Gubinski iz Titela, drugo mesto pripalo je iskusnoj Sne-žani Kovač iz Apatina, a treće mesto zauzeo je Dinko Čulina iz Kovina. Najboljima pehare je uručio predsednik republičkog Saveza CDP Srbije Novak Lazendić. Žiri je posebno pohvalio talentovanog pevača Mihajla Radovanovića, najmlađeg učesnika, iz Sremske Mitrovice.

Sponzori ovog uspešnog takmičenja bili su: Skupština Opštine Apatin, restoran „Šaran“, mini pekara „Đule“ Apatin, pekara „David“ Apatin, cvečara „Nolina“, cvečara „Bonsai tree“ Apatin, cvečara „Slađa“ Apatin, pržionica kafe „Minas plus“.

Ž. Kanurić

ВЕСТИ Тител

ДРУЖЕЊЕ У ТИТЕЛУ

Удружење за ЦДП „ПРИЈАТЕЉИ ТИТЕЛА“ је у суботу, 27 априла, било сјајан домаћин једног дивног дружења у месту Вилово на домак Титела. Породица Мајданџић, која има неописиво велико срце, отворила је капије свог предивног дворишта за пријатеље из савеза за ЦДП Србије и наше чланице удружења из Сремске Митровице, Апатина, Новог Сада, и велики број пријатеља и сарадника са територија општине Тител. Један од главних домаћина је био наш велики друг, Паја Мајданџић, човек који је увек спреман да притрчи у помоћ и десна је рука свом удружењу „ПРИЈАТЕЉИ ТИТЕЛА“. Поред њега, као домаћини били су и Удружење из Панчева, школа «Милан Петровић» из Новог Сада коју је представљао Миша Близанац, који води хор за децу са посебним потребама, председник СО Гојко Костић, представници Црвеног крста и сарадничког Удружења Романо дром.

Паја Мајданџић је родитељ момка који живи са тешким последицама церебралне парализе, али упркос свему томе, Паја и његова супруга нису поустали. На дружењу код њих смо имали широк спектар разноврсних активности: неки су забављивали

пловак на каналу мамећи рибице, неки су се шетали по пространом дворишту, или су пекли роштиљ и правили гулаш-паприкаш, играле су се друштвене игре, ћаскало се и певало уз тамбураше. За нама остаје још једно ново дружење и сјајан провод. Удружење за ЦДП Тител се показало као феноменалан домаћин, иако су најмлађи члан Савеза за ДЦП Војводине. Из дана у дан Удружење ЦДП Тител се развија и проширује своје активности.

Уз домаћине, донатори лепом дружењу били су: пекара «СЛОЖНА БРАЋА», фирма «АГРО БОЈАНИЋ», Општинска управа Тител, комшије, пријатељи и породица Очај.

Јелена Радовић

ПРАВНА РАДИОНИЦА УДРУЖЕЊА СУНЦЕ

«ПОКАЖИ МИ ПРАВНИ ПУТ»

PIGMALIONSKA MISIJA, TERAPEUTSKO DEJSTVO

Film „Nedodirljivi“, režija Olivije Nakaš i Erik Toledano, uloge: Fransoa Kluze i Omar Si, trajanje 92 minuta, proizvodnja Francuska, 2011.

Mnogo je razloga što je film „Nedodirljivi“, Olivijea Nakaša i Erika Toledana, postao drugi francuski najgledaniji film svih vremena, što je zimus bio najveći hit u nemačkim i italijanskim bioskopima i što je još uvek broj jedan po gledanosti u Hrvatskoj i Sloveniji. Neki od njih su u sledećem:

Pre svega reč je o prilično inteligentnoj komediji, rađenoj prema šarmanтно duhovitoj, a istinitoj priči o snažnom prijateljstvu između dva čoveka koji naizgled nemaju ama baš ništa zajedničko. Jedan je, naime, aristokrata-milijoner koji je posle teške nesreće sa padobranom ostao kvadriplegičar, za uvek okovan u invalidska kolica, a drugi je senegalski imigrant iz pariskog predgrađa nedavno pušten iz zatvora, a sada unajmljen da fizički pomaže, nosi, premešta i okreće svog nesrećenog poslodavca.

Dakle, ovde imamo prijateljstvo koje se rađa u sudaru dva različita sveta, dva suprotna svetonazora i klasne i rasne pripadnosti, što nije posebno originalna i inovativna filmska priča, ali kako je Nakašova i Toledanova storija istinita, ono što se vidi u njihovim „Nedodirljivima“ dobija neku posebnu težinu, budi plemenita osećanja i pozitivne misli i čini da se bioskopski gledalac dobro oseća.

Drugi razlog popularnosti ovog filma treba tražiti u njegovoj društvenoj aktuelnosti i još svežim sećanjima na buku i bes u pariskim predgrađima, na tekući sveevropski šovinizam prema imigrantima, na aktuelno zalaganje pojedinih evropskih lidera za manju propusnost navodno inače otvorenih granica EU, ali i za što manji uticaj multikulturalnosti i što veći uticaj globalizovane uniformnosti...

Sve to i još ponešto, odjekuje u pozadini glavnog toka ove filmske priče koja je sve osim politički korektna, što joj kao osobinu pripisuju oni koji u njoj ne vide ništa drugo do portret kulturološki osvešćenog belog Francuza u prosvetiteljsko-pigmaliionskoj misiji spram neobrazovanog crnog, afričkog imigranta. Zaista, nije

stvar u tome, već u činjenici da su bogati beli invalid (Filip) sa aristokratskom vilom u najluksuznijem kvartu Pariza i njegov crni bolničar (Dris) iz tipičnog pariskog slama, po mnogo čemu istovetni. Uprkos naizglednoj besperspektivnosti i jednog i drugog, ova dva čoveka imaju istovetni nivo ljubavi prema životu i njegovim svakodnevnim izazovima, energije i adrenalina, istovetni smisao za gorko-slatki humor i politički nekorektne pošalice i urođeni osećaj za humanost. Oni jedan drugog savršeno dopunjuju, jedan drugom otvaraju vidike i vraćaju snagu u trenucima kada ona posrće. Zato su

se prepoznali, međusobno povezali i neraskidivo prijateljili.

Iako film Nakaša i Toledana nije bez stereotipizacija, ponekad i klišeja preuzetih iz popularnih američkih filmova, on je jedan od bolje, taktilnije i ironičnije sročeni filmova na rasnu temu. Rediteljski stil je vidno rafinisan, Nakaš i Toledano se poigravaju melodramskim obrascima ne upadajući u jeftin sentimentalizam i patetiku. Naraciju vode više hronološki, bez velikih dramskih obrta i sa povremenim cikličnim vraćanjima na uvodnu scenu. Gradeći atmosferu filma dodatno

pojačanog muzičkom podlogom italijanskog kompozitora i pijaniste Ludovika Einaudija i fotografijom Matjua Vadepijeda, oni širem gledalištu nude takozvani terapeutsko-eskapistički film u kojem se baš uživa.

I konačno, jedan od najjačih argumenata za opravdanje globalnog uspeha francuskog filma „Nedodirljivi“, pronalazi se u izvanrednom glumačkom tandemu Fransoa Kluze (Filip) – Omar Si (Dris). Glumačka hemija koja postoji među njima čini odnos među likovima koje tumače krajnje ubedljivim, a otelotvorenje dve društveno-klasno-rasno oprečne osobe veoma upečatljivim...

Gde god se film „Nedodirljivi“ uselio u bioskope postajao bi pravi hit. Svugde, osim u Srbiji u kojoj se prikazuje već neko vreme, a rezultati gledanosti su takvi da se podvode pod – onako. Zašto? E, to je sada za neku drugu i dugu priču koju ću vam jednog dana možda i ispričati.

Dubravka Lakić

objavljeno: 08.06.2012. POLITIKA

Томислав Говедарица

Томислав Говедарица рођен је у Бечу 1969.године, где је живео две године и одакле се преселио у Војковице, недалеко од Сарајева. Од рођења болује од церебралне парализе. Основну школу завршио је у Фојници, живописном босанском градићу, из кога ће понети мноштво слика, које ће се касније заједно са прелепим пејсажима Илиће често препознавати и сликати у његовој поезији, а у новије време и у прози. Томислав пише од своје 16-сте године и до данас је издао четири збирке поезије (Говор душе, Меланхолија, Свјетлост Бога слова, Лирски запис) као и један кратки прозни роман (Црвена јесен). Услед ратног вихора који је протутњао овим нашим просторима, а посебно захватио његов завичај, Томислав последњих 15 година живи у Геронтолоском центру у Зрењанину у којем наставља да пише о ономе о чему сања, са чиме живи и ка чему тежи, и то му није тешко, јер «Томислав Говедарица јесте песник у правом смислу те речи.

ПРЕДВИЂАЊЕ ЦАРСКЕ ДУШЕ ИЗ ДЕЧЈЕ НЕВИНОСТИ

Те, 1917 године,
 би узбуркан живот између светлости и тмине,
 осећао се издајица крви Јудине,
 која је носила собом злу смрт у пределе степске Руске
 царевине,
 као ловци на очи Истине.
 2. августа на тринаести рођендан,
 умилне душе царице Алексеја,
 што беше анђелска Алилуја,
 душа му је појила као небески бездан.
 Породица Романови удостојила се сусрста с
 чудотворном
 иконом,
 Пресвете Богородице знамење,
 која је светлосно озарење,
 у узвишној красоти са Алилујом Небесном.
 Пребачени ускоро биваше породично у Тоболск, под
 покровом
 Светог Јована Тоболског,
 молитвеника небеског,
 с Божијим благословом,
 молитвом Исусовом,
 канонизован би у време владавине цара Николаја другог,
 богومислијом Светог Тројства би у одежди лица Рајског.
 Услови живота су били све тежи,
 као у науковој мрежи,
 у којој жртва не може да бежи.
 Мали Алексеј би узрујан узнемиренем морем
 тада је говорио својој мајци „мама волео бих да умрем.
 Не бојим се ја смрти, него се плашим шта ће ови да нам
 ураде.“

Те мисли дечачке предвидеше из своје невиности,
 људе који ће доћи у својој зависти,
 умом зла болести,
 где им се већ траг знаде,
 ходом црвене Илијаде.
 Царица је у то време писала,
 као да је у себи знала,
 да се нешто за њену породицу спрема,
 лукавством преваре убица никад не дрсма.
 Она је у свом срцу наговештавала,
 усрдно је осећала,
 да је царска Русија имала,
 у својој утроби горког жала.
 Речи бола рекоше,
 као сузе потекоше,
 из облака тужне кише,
 слутњом будише,
 над Русијом царском,
 ваздух на невину крв мирише,
 светлосним облеском.
 Из милостивих уста - изусти царица
 “каткад виђамо људе најстрашнијих лица,
 све је око нас наелектрисано, видимо да се приближава
 олуја,
 али знамо да је Бог милостив, и душе су нам спокојне,
 шта год да се деси биће воља Божија.”
 Без страха изговорене су ове речи царице милостиве,
 Животворног гласа богумислија,
 на јарком сунцу љубави благочестиве,
 одјеком ноја црквених звона најавише,
 час у ком змаљски живот с невиношћу издише.
 У гишини белу смрт - очима блаженим видеше.